

729.

פדיון קל מס' א/ 136

טייבת ועדת הכספים, ביום ד', ד. תמוז תשס"ז
10.00 בטעה 13.6.1956

היו"ר י. גורי	א. הרצפלד	נכחו:
י. אפרתי	ב. לויין	
ח. אריאב	ח. רובין	
י. בדר	י. פורדר	
א. בהיר		

סוזסנים:
 ד"ר ארנון
 ד"ר באטן
 טר קטרון
 א. קמחי
 טר פוס
 ש. בזק

סדר היום:
 (1) ד"ר וועד המסנה למשכורת הסופטים
 (2) איטור צוי סכס ובלו
 (3) תיקונים לחוק יהב הסגן
 (4) דו"ח כספי של הכנסות והוצאות

(1) דו"ח וועד המסנה למשכורת הסופטים

היו"ר י. גורי:

אני מצטער לוטר שועדת-המסנה לענין משכורת הסופטים, לאחר שקיימה מספר ישיבות, לא יכלה עוד היום להביא לפני ועדת הכספים הצעה לסיכום, אבל מצאה לנכון בשלב זה של דיוניה, בכל זאת להביא לוועדת הכספים את טהלך הדיונים בתוכה. גם הוצעה המצא לנכון להמשיך אותה להמשיך בעבודתה, תעשה זאת; אם לאו, לאחר שתטע הועדה מה שאני מביא בפניה, תסיים ותחליט בעצמה.

לאחרונה בישיבת אמס הובאו הצעות אחדות. הצעה שהבאתי בנוכי מכילה את הפרטים הבאים: הצעתי לוועדת-המסנה לחזק את משכורת ברוטו של הסופטים (משכורת יסוד פלוס תוספת משפחה פלוס תוספת יוקר, ובסיסם לב לניכויים במס הכנסה) כך, שבתוצאה סופית יקבל שופט שלום 405 ל"י נטר. זה היה סחייב אותנו לקבוע את משכורת היסוד מסביב ל-435-440 ל"י.

גם העליתי מחשבה -- שלא נפגשה באהדה מיוחדת -- שלא צריך להיות שוני בשיעור תוספת המספחה בין משכורת הסופטים לבין משכורת שאר העובדים -- בדרך כלל, כל סוג שהוא של עובדים. תוספת משפחה, במידה שהיא קיימת, צריכה להיות שווה. זה אלמנט שלא צריך להכניס בו שוני. אנחנו בשעתו החלטנו על 20 ל"י; השרים מקבלים 30 ל"י עבור כל נפש. חברי הכנסת מקבלים 15 ל"י.

י. בדר:

שרים מקבלים בדיוק כמו חברי-כנסת, ובגן סופטים.

היו"ר י. גורי:

עובדי מדינה מקבלים 11,600 ל"י בשביל מסה וילד. אינני רואה הצדקה לכך, אבל הצעה זו לא נתקבלה באהדה יתרה ועוד משקול בדעתי גם לעמוד עליה או לא.

הצעתי עוד הצעה אחת -- שלא נקבל בשלב זה החלטה על משכורת סופטי בית-הדין העליון (כולל נשיא ביה"ד העליון). אסרתי שכל דרגה צריך להיות לה סבנה אורגאני סבחינת ההירארכיה והשלבים שהיא מתבססת עליהם, ואינני רואה שבנין זה של הדרגה, שכולל בתוכו שתי חוליות ובתוך זה שתי חוליות עליונות -- של נשיא ביהמ"ש העליון וסופטי ביהמ"ש העליון -- אינני רואה בזה סבנה אורגאני. אסרתי שצריך להפריד בין שני אלה.

יש גם קשר היסטורי בין דרגת משכורת שופטי
ביהמ"ש העליון ומשכורת השרים, בדיון שלא נטתיים. הקשר בעובדה
טובת, אבל להלכה לא, וכפי הנראה שגנחנו עומדים ערב דיון כזה על
משכורת השרים. לכן, בין אם נחליט מאחר כך לקיים את ההצעה או שנחליט
לא לקיימה, טוב שנעשה את הדיון על משכורת שופטי ביהמ"ש העליון
ששני הסעיפים שהעליתי.

בענין זה היו דעות שונות, ואינני יכול
להגיד מהעמתי ריכוזה רוב. אינני יכול להגיד גם את החיפך, כי לא
נסתיים הדיון.

הצעתי הצעה שלישית: שנוסיף 20 ל"י לשופט
שלום ראשי (נטו), אם שופט-שלום יקבל 405 ל"י נטו, אז שופט שלום
ראשי יקבל 425 ל"י. ואחר כך, בשתי החוליות של שופט מחוזי ונשיא
בימ"ש מחוזי - להוסיף 30-35 לירות, באופן שנשיא בימ"ש מחוזי יכול
להגיע לפי זה ל-480-485-490 ל"י.

אילו הצעתי זו היתה מקבלת רוב, היינו יכולים
להביא הצעה אחת, אבל הופיעו עוד שתי הצעות. הצעה אחת, סרתיקת-לכת,
שאנחנו נייענה לתביעות השופטים. מטעם המציע, חבר הכנסת בדר, אמר
כפירוש שאילו היתה הצעת-פשרה לא בקו הצעותי אני אלא סביב ל-420 ל"י
לשופט שלום ו-620 ל"י לנשיא בימ"ש העליון, ייתכן שהיה מצטרף אליה.

חבר הכנסת א. כהן הציע הצעה, שזה יהיה מטעם
420 ל"י אבל יחולק לשני חלקים: 380 ל"י משכורת ו-40 ל"י תוספת
מיוחדת פטורה מסס הכנסה, והמשכורת כולה תהיה בנדיה כך, שזו תהיה
תוצאה. הוא טען שה גם עומד על כך שיגד כי 380 ל"י נטו זן
דרגה ג' של משפטן, לא לומר טתם 380 ל"י כמספר, אלא שזוהי דרגה ג'
של משפטן, אבל נוסף על כך צותנים לשופט שלום עוד 40 ל"י.

אלו היו ההצעות. גם הבוקר קיימנו ישיבה
וחשבנו שאולי בכל זאת נוכל להביא הצעה אחת, או הצעת רוב וטיעונו
לפחות, אבל כפי הנראה הצעתי ריכוזה רוב יחסי.

ק. אריאב: מדוע אינך מזכיר את הצעתי?

היו ר. י. גורי: היות ובשלב קודם הועלתה הצעה על-ידי ח"כ בדר,
הצעת פשרה - 420 - 420 - והיות והצעתו
של ח"כ א. כהן מבחינת הסיכום הסופי אינה שונה מהצעה זו, בין
באינטרפרטציה של ח"כ בדר בהצעה במהדורה הקודמת ובין בהצעה של
ח"כ א. כהן - חבר הכנסת אריאב היה מוכן להצטרף לאחת משתי הצעות אלו.

ק. אריאב: אתמול הצעתי לתת לשופטים אותה תוספת שנתנו
לחברי הכנסת.

היו ר. י. גורי: אני מדבר על הצעות הבוקר. אני מסכם מה שהיה
הבוקר. מטע הציע ח"כ אריאב לחפש דרך בין
420 ל-460 - 440 ל"י, וניטקו היה: היות והוסיפו באותו יום 70 ל"י
לשופטים - שניתן עוד 70 לירות והם יקבלו 440-444. הבוקר הוא אמר:
מתוך רצון לחפש מוצא של הסכמה בענין זה, הוא היה מוכן להצטרף
להצעותיו של ח"כ בדר וא. כהן, אשר סופיעות בוריאנטים שונים מטעם
אבל יכול להיות ששני אלה יתאחדו לנדיאנט אחד והוא מוכן להצטרף
לאחד משני הוריאנטים האלה.

תרשו לי להוסיף פלים אחדות להנמקת הצעתי.
אטרתי בטפורט ובכל גילוי הלב, ואני חוזר על כך בוועדת הכספים:
מכל הבירורים שמתנהלו מסביב לזה בטשן שנים, לא שוכנעתי ששופט
שלום צריך לקבל יותר מטשפטן דרגה ב' - כלומר פרקליט מחוזי. אני
מוציא מכלל זה פרקליט המדינה. ההחלטה שנקבלה בשעתה, ששופט שלום
צריך לקבל יותר מאשר מנהל משרד - הפקיד הגבוה בסולם הפקידות -
היתה לדעתי החלטה מוטעית, ואי אפשר לעמוד בה לנצח. ואם עומדים
בכל פעם ברביזיה ובדיונים חדשים, מותר לעשות רביזיה בענין זה.
אני סכל טקום קניתי לי השכלה בענין זה - שאין זה מוצדק ועלול
לגרום לנו סיבוכים קשים במסגרת השירות המשפטי ולא רק במסגרת השירות
המשפטי, כי יש פה קשר גומלין בין דרגת המשכורת של השירות המשפטי

י. גורי

והדרגות המקדמות האחרות. משהגעתי למסקנה זו אני אומר שאסור לנו להתרחק יותר מדי מדרגה ב' משפטן. כשאמרת 405, אינני אומר בדיוק 403, אבל אינני פוחד לוטר 405. יכול להיות גם 402, זה לא יוצר לי בעיות.

מה שאין כן כשאני אומר 402, שאז אני פוחד שאנחנו הולכים לסבך קשה מאד ופתיחת מסע חדש. אף פעם לא השליטו המשפטים עם הטוב הזה, ואני חושב שזה פתח להתמרדות חדשה. אני חושש מאד שאנחנו מכביטים אז את המדינה לסבך קשה מאד שאין מסנו מצא, ויהיה ויכוח היסטורי טי פתח את המסע. כל הפקידות טוענת שהטעם פתחו השופטים. אני אומר: לא, אם כוונתם לאוקטובר 1950, אז לי זה נכון מבחינה היסטורית. אבל הטוענים טוענים על אוגוסט 1952 וזה לא נכון מבחינה היסטורית. מה שלא תהיה ההיסטוריה, כיום ברור לי שכאן יש פתח למסע חדש.

אני מודיע במפורש שהצעת הפסדה של 420 לא מתקבלת על דעתי, בין בורייאנט של ח"כ בדר ובין בורייאנט של ח"כ א. כהן. מבחינה טהורית זה לא טענה מאוטה; זה 420 ל"י, ובברוטו עוד 40 ל"י, והאפקט הפסיכולוגי הוא לא כל כך בנטו אלא בברוטו. זה 40 וכמה לירות ששופט שלום מקבל יותר מאשר משפטן דרגה ב', וזה פתח למסע חדש.

אינני יכול למסור הנדעה רשמית שיש איזון הצעה, אבל אני יודע שמתבטלת איזון הצעה באוצר - שתינתנה הקלות, ויכול להיות שהצעה זו תונח על שולחן הכנסת לפני צאתה לפגרה - הקלות במס הכנסה, ובדרגות גבוהות זה יכול להתבטא בסכומים די ניכרים. זה יכול להתבטא גם בחוליה הראשונה של שופט-שלום בסכום בעל ערך. אינני יכול לבנות כרגע דרגה בהתחשב עם דבר שאיננו קיים, אבל אינני פטור מלהביא בחשבון את האספקט הזה, אף על פי שאינני יכול לדבר עליו במספרים.

אבקש את שאר חברי הוועדה שיש להם הצעות אחרות, להביא אותן ולנסקן בפני הוועדה. אינני מציע להצביע היום, נדחה את ההצבעה ליום ב'. גם הודענו לשופטים שלא יוכלו היום לח פיע בפני ועדת הכספים.

י. גורי: אינני שותף לשום עקרונות, ששופט לא יכול לקבל יותר, בניה, מאשר פקיד מדינה. לעומת זאת אני גם לא מסכים שבשיקול העצמאי על סמך החוק, על ועדת הכספים, כשהיא קובעת מה צריכה להיות משכורת השופט, שאנחנו נתחשב בהחלטת הממשלה על משכורת של פרקליט המדינה, שאין לנו הטענה עליה. אילו עשינו כך, פירוש הדבר שלמעשה היינו פסטימים שמשכורת השופטים בין היתר מוגדרת על ידי החלטות הממשלה - דבר שהוא בניגוד לחוק.

היו"ר י. גורי: אם זה פירוש לדברי, אינני מקבל אותו.

י. גורי: מלה רק דברי.

השמעתי דברים רבים בוועדת-המסנה אחרון, ואם אנחנו מדברים לשם הפרוטוקול חובתי לחזור עליהם; אבל אני חושב שיש לי גם חובה שניה - לא להקשות כאן על החברים. כיון שאני מניח שגם הפרוטוקולים של ועדת המסנה יהיו חלק של התיק הזה, אני חושב שאני במידה מסוימת פטור מבעיה זו.

מה שאמרת בעיקר - שאני בעד משכורת מיוחדת לשופטים, לא מפני שאני רוצה להטות קווי ליפיקציות אישיות של כל אחד עם איזה שהוא עובד מדינה אחר, או עם אותם פקידים אדמיניסטרטיביים שלמעשה יש להם משכורת הרבה יותר גבוהה מאשר לשופטים: נדרשים, בלתי-נדרשים וכו'; פעם נגיע לכך שנדבר על סדר משכורת במדינה בגלוי ובלי להבדיל בין כל מיני כתות, אבל אני חושב שמשכורת מתאימה לשופטים דרושה כדי לשמור על עבודת השיפוט, על איכותו, על אי-תלותו ורמתו במדינת ישראל; גם על מעמד ציבורי מיוחד לאנשי משפט, שהם לא עובדי מדינה או עוזרי ממשלה אלא הם ממש רשות נפרדת בלתי תלויה בממשלה.

אני חושב שלא טוב שיהיו זעזועים בשיפור
במדינה. זעזועים יארעו אם נהרוס לחלוטין טאב שהיה קיים בנוגע
לדירוג השופטים כל הזמן - דירוג מיוחד, יותר גבוה מאשר לעובדי
מדינה, איבני מוטרי שאין אפשרות למיזה שהם תיקונים, אבל אני בודאי
נגד מהפכות בענין זה, ומה שמציע גורי זה טמס מהפכה והשופטים עלולים
לראות כזה דבר רחוק מאד מכוונתו של גורי - פרו בוקציה.

אני גם מודאג מאד מהתוצאות המעשיות שיהיו
מן הקו שגורי מייצג אותו בועדה בענין זה. אני יודע שעמדה בוקשה
בענין כזה עלולה להביא בסופו של דבר לותרים הרבה יותר מרזיקי לכת
משהיו דרושים בתחילת הויכוח; זה הנסיון של המדינה לגבי דרישות
הרופאים. אין לי שום ספק שהעמדה הזאת עלולה להביא לזה. בעקיפין
היא כבר הביאה לזה לגבי אדם בלתי חשוב כמוני; אני חזרתי מהצעה
מסויימת.

כיון שאני רואה שהעמדה שרוב הועדה יביא
תגרום או עשויה לגרום לזעזועים בבתי-המשפט - למה שהשופטים קוראים:
מסקנות - אני מודיע שאני מוכן להיות שותף להחלטת הועדה אם תקבל
פה אחד, הקוראת לשופטים להמשיך בתפקידם סבלה להתחשב בבעיית השכר.
אני מוכן להיות שותף להחלטה כזאת, אם תקבל ברגע מסויימת פה אחד. זה
הדבר היחיד שאני יכול להגיד.

אשר להצעתי, גורי אמר מה הצעתי היום:
כהצעת השופטים. אני רואה רק לאגיד משהו על בעיית דמי הייצוג החפשיים
מסס הכנסה. אני מסכים שמבחינת החוק פשוטו כמשמעו הדבר הזה הוא
חוקי רק לגבי חברי כנסת. דבר זה נתקבל בכנסת בזמנו ב-1949 לא
מתוך איזו שהיא סיבה של השוואה של משהו; ואני חושב שעד היום הזה,
בגלל העובדה שחבר כנסת הוא עובד ליבורי שהמדינה לא מספקת לו לא עט,
לא נייר, לא זיו, לא שולחן כתיבה, לא מכונת כתיבה - זה כמו בכל
העולם, מלא שבארצות אחרות שהן יותר עשירות הדבר יותר מרזיקי לכת.
אני חושב - ועל דבר זה דיבר לא פעם חברגו ציזלינג - שלגבי חבר כנסת
היתה קיימת הבדקה מלאה לקבוע אותם עשרים לירות של דמי ייצוג. אמנם
לאור השינויים במחירים שלא היו מלורים בשינויים במשכורת חברי
הכנסת - משכורתם מ-1949 ירדה למעשה. דמי ייצוג הועלו, כך שהם הפסידו
במידה רבה את האופי הראשוני הנכון שלהם, אבל הם גם חוקיים וגם
מבוססים, ובכל זאת ועדת הכנסת טימה לנכון - לפי הצעת סיעה חשובה
מאד - בתור פשרה למחוק דמי ייצוג של חברי כנסת לגמרי. אני חושב זאת
לטעות, כיון שהדבר הזה של משכורת חברי-כנסת, עד כמה שאני מבין,
נחת מחדש.

היו"ר י. גורי: מה פירוש נפתח מחדש?

י. בדר: עד כמה שאני מבין, סיעת מפא"י אינה מסכימה
להסדר שנעשה. בודאי נדבר גם על כך,

היו"ר י. גורי: אין עדיין החלטה?

י. בדר: היתה החלטה וח"כ אזוביה הודיע שלאור התנגדות
סיעתי הוא דורש דיון מחדש. מה שנתקבל, נתקבל
בהסכמה של שניים או שלשה חברי סיעת מפא"י שהשתתפו בישיבת ועדת-משנה
לשכר ובמליאת ועדת הכנסת.

א. בהיר: קיימת בעיה טכניפית, שאני מניח כי תתברר
בוועדת הכנסת ותמצא את פתרונה.

י. בדר: אחרי ששמעתי שיש ערעור, גם בשבילי ההחלטה
אינה קיימת. איבני מוכן לדון על הענין
מחדש בין ההחלטה שנתקבלה פה אחד לבין איזו שהיא עמדה נוספת. אבל זה
דבר צדדי; מה שרציתי להדגיש, שמבחינת חבר הכנסת, לפי דעתי, דמי
ייצוג לא רק מבוססים בחוק מלא גם מוצדקים לגמרי לעצם הענין - בודאי
לא באותו סכום שנקבע במחירו, שכלל בסידור רבה למעשה העלאת שכר
מסויימת ופשוטו כמשמעו הכנסה, דבר שהוא בודאי לא רצוי.

איבני יכול להתחמק מן העובדה, שיש פסול
מסויימת בטענה ששמעתי למשל מידיו קשרון היום - שאי-אפשר לקבוע

י. בדר

לשופטים דמי ייצוג פטורים מטס הכנסה כיון שהדבר הזה בלתי חוקי.
 מבחינה פורמאלית הוא גורמי אודק, אבל אסור לנו להתעלם מהעובדה
 שער היום קיימים דמי ייצוג של שרים, שהם אצל ראש הממשלה 244
 לירות, וכן אצל סר האוצר ושר החוץ, ו-70% מזה אצל יתר השרים. אם
 סר האוצר, שהוא גם המטונה על מגף טס הכנסה, אינו רואה שום פגם בזה
 שהוא מקבל כל חודש כ-230 לירות פטורים מטס הכנסה, קשה מאד להסכים
 לשיטה שדוקא כמטדברים על שופטים אומרים פתאום שזה בלתי חוקי. אם זה
 בלתי חוקי, יש חובה של סר האוצר לגבות טאצטו ומכל יתר השרים בעד
 ארבע או חמס השנים האחרונות בחזרה. אני רחוק מאד מלדרוש שאטכול
 יעשה זאת; אני רק סוזה בגד אלה שטוענים שבלתי חוקי לטחור חלק ממסכורת
 השופטים מטס הכנסה בתור דמי ייצוג. אם יש עמדה כזאת והיא עמדה כנה -
 וטר גורי מאד רגיש לענינים אלה; לפעמים יש לנו דעות שונות על הוגנות
 אבל אף פעם לא היה מקרה שגורי התחמק מהוגנות שלו, מטוסר שלו; אני
 אני רוצה לוטר שבכל זאת גם על סר גורי לחשוב על כך מחדש: האם זה
 באמת דבר עקבי, טוצדק ומשתלב, להגיד: אינני יכולים להסכים לזה
 שלשופט יהיו דמי ייצוג.

היו"ר י. גורי: אינני צריך לחשוב הרבה: לא עקבי ולא טוצדק.
 אינני חושב שטותר לנהוג בענינים אלה איפה
 ואיפה. אני לא מדבר על שיטות, לא על עצם הענין.

י. בדר: אני טסכים שאנחנו יכולים להגיע למסקנה שצריך
 לתת לשרים דמי ייצוג ולשופטים לא. אני יכול
 להבין דעה זו, אבל אינני יכול להבין דעה, שכל זמן שקיימים דמי ייצוג
 לשרים והם אינם מבוססים אלא על אותו דבר שעליו מבוססים דמי ייצוג
 לשופטים - לו היו - שיש איפה ואיפה.

מה יהיה אם יהיו איזה שהם שינויים בטס הכנסה
 או באיזה טסים חסובים? - אני חושב שדברים אלה אינם יכולים להיות
 גורם בשיקולים שלנו, מסיבה אחת: גורמים אלה לגמרי אינם גלויים ולא
 ברורים. אבל אני רוצה להביע דעה אחת - שאני חושב כי יהב הטגן זה
 דבר מטוסך. לשאלתי קבלתי בוועדת הכספים תשובה מנציגי האוצר, שבנדמי
 יהיה צורך להאריך את יהב הטגן במידה שיהיה קיים הלאה טצב החירום.
 זאת אמרו לנו כגון מנשי האוצר, כטורנו על חוק יהב הטגן. זו הערכתי
 הפוליטית - מטצב החירום לא ייגמר ב-1 באפריל 1957. יש לנו מטצב חירום
 בטובן אחר, הקיים במדינה תשע שנים, ואין סיטנים שאנחנו קרובים
 לסיורו. אם הוא יוחלף, לא יוחלף על ידי טצב חירום אלא על ידי טצב
 גרוע מזה. אזי בודמי זה טס מטוסך.

אני רוצה גם להגיד שמינני רואה שום סיטנים
 להקלת עוטט הטסים בכללותו. הייתי שואל: איך עושים זאת? כטובן אפשר
 להקל פה ושם, אם יחריפו במקום אחר. על מי יפול העוטט הנוסף איש טאטנו
 לא יודע. לכן הייתי מציע ליו"ר, ששניני לא נתחשב במה שיכול לקרות
 בשדה זה בעתיד - לא מטום שזה לא יקרה; כל סיני דברים יקרו, אבל איש
 אינו יודע טראט, וגם לא באוצר.

בענין מסכורת השופטים יש לנו עמדה כפולה
 בטיבה: מאד אנו אנחנו רשות המדינה הקובעת באופן סופי מסכורת השופטים
 לפי שיקולים טטלכתיים, והלואי שלרשות המדינה היתה עמדה כזו לגבי
 כל עובדיה. אבל לא פעם שמעתי גם מחברים שלי מטיעות ההסתדרות, שעניני
 תנאי עבודה הם עניני טו"ט. שפעתי טטרת העבודה, שלפי דעתה אסור אפילו
 לדון על נושאים על שכר בכנסת. מזה גובעת עמדתנו הכפולה: אנחנו גם
 הטנהלים טו"ט עם השופטים על תנאי עבודתם. אני אומר עוד פעם, שהייתי
 מעדיף שלא תהיה עמדה כפולה זו לא לנו ולא לשום רשות אחרת, אבל זה
 הדבר הקיים. זה מטצב שנוצר על ידי איגוד עובדי המדינה, על ידי הסתדרות
 המורים כל זמן שלא היתה חלק של הסתדרות העובדים, גם על ידי חברים
 במקצועי - מנשי השירות המטפטי של המדינה; והטצב הוא כזה, שיש רק
 שרות אחד במדינה זו, שער היום הזה הוא יוצא מן הכלל ומקופח בקטר
 עם כך, לפי דעתי - וזה הצבא. מלבד הצבא בעיה זו הפכה לענין של טו"ט.

לפי דעתי, ועדה זו מוכרחה להביא בחשבון,
 כשהיא דנה בענין זה, לא רק את העמדה העקרונית - מה היא, לפי הערכתה,
 צריכה לתת לשופטים מבחינה טטלכתית, אלא גם מה אפשר להשיג בתור נציג
 צד שטמו מדינה מול קבוצת עובדיה שטטט שופטים. ובענין זה אני טפחור
 שהצעת היו"ר - שהגינותי אותה ושמעתי את הנמקתה - תביא יותר נזק מטוסר
 תועלת.

י. פורדר:

אני מוכן להגיד, שאני מביט על השאלה בשלב זה באופן קצת יותר אופורטוניסטי - זאת אומרת אני מעוניין לגמור בהקדם ובכבוד. מטעמי כל הזמן שלא יכול להיות מ"ט אלא אנחנו נקבע. אני חושב שכל אחד יסכים, שאם אפשר לשחרר שר מטס הכנסה אי-אפשר לטעון שזה בלתי חוקי. אם זה בלתי חוקי, אמת צריכים להכיע דעה כזו גם כלפי האחרים.

הינ"ר י. גורי:

בחוק נאמר: "השכורתו של שופט והתשלומים האחרים שיטולמו לו בתקופת כהונתו או אחריה לרבות אלה שיטולמו לתלויים בו לאחר מותו יקבעו על ידי החלטת הכנסת, שהיא רשמית להסמיך לכך את ועדת הכספים". שר קטרון אמר: כל השאלה היא איך מפרטים, תשלומים אחרים. אפשר עכשיו רק לקבוע הוצאות ייצוג וזה ענין לנציב מטס הכנסה. הוא יכול לקבוע שאם לשופט יש הוצאות ייצוג 30 לירות לחודש, הוא ינכה אותם ממה שהוא צריך לשלם; אבל דמי נציבות באופן חוקי, לא.

י. פורדר:

אני מוכן להודות שהבינותי כך, שיש אותו עקרון בקביעת משכורת השרים כמו משכורת השופטים. לכן אני מניח שאם קיים אותו עקרון, לא יכול הדבר להיות נגד החוק אם קובעים לשרים דבר מה שרוצים לקבוע גם לשופטים.

אני מרגיש שאפשר לאחד את הועדה בערך בהצעה של 420 ל"י, וקיימת רק השאלה: במיזו צורה? - שחרור או לא שחרור. לעומת זאת הצעת גורי היא 405. אני מאוד מעוניין לגמור בדעה אחידה בענין זה, שיש בו קוטפליקציות.

אני מציע הצעה בטתי בקורות שאנחנו יכולים קצת בקלות ללכת לקראת השופטים. לקחו מהשופטים אישפוז. אני בעד זה שנבקש לתת להם זאת. אם איננו יכולים לתת להם משהו שאנחנו רוצים, חובתנו להקל על עניינים שבאמת טהורים בשבילם דאגה והתמסרות.

יש ענין שני, שבכל המבטאליות יש לו מקום עכשיו אצלם - זה מה שקוראים כיבודים. אני מציע לתת להם איזה תקציב, איזה סכום קטן למטרה זו. אני זוכר שזו הפעם הטליתית הם באים בדאגות קטנות שיש להם, הכל מסכיב לכמה לירות לשנה. אינני רוצים לחדד את היחסים אצלם. לכן אני מציע לעשות עוד קונצסיה, ולעומת זאת לוטר להם: אנחנו דואגים לטתי הנקודות שאיננתם שהן היו כל חטובות בשבילכם. אינני בקיא אם אפשר לבקש זאת ממשרד המטפטים. זה קובע יותר מאשר הסכום, זה איזה קוטפלקס שלהם. לכן אני מציע לטהר קצת את האוירה ולתת להם מה שדרשו בטוח זה. אין זה תקדים אלא רק סימן של רצון טוב. אישפוז שווה היום בודאי הרבה, ואני מציע למצוא איזו מטרה ולגמור את הענין. להגיד להם: מה שיכולנו עשינו, ואנחנו מבקשים בלי מ"ט להתחשב בכך שיש לנו גם אחריות כלפי כל הבנין הכספי של המדינה ויש לנו כבוד רב כלפי השופטים.

מר קטרון:

בשאלת דמי הייצוג: שאלה זו לא נתעוררה היום בפעם הראשונה; היא נתעוררה כבר בזמן כהונת הכנסת הראשונה, ובזמנו הכינותי - לפי בקשת המנוח פנקס, יו"ר ועדת הכספים - הצעת חוק לתיקון החוק הקיים, כדי להסמיך את ועדת הכספים לתת סכומים פטורים מטס הכנסה. הדבר נעשה לא אקטואלי ולכן הצעה זו אף פעם לא הובאה לכנסת.

המצב החוקי כיום הוא זה: בחוק סכר חברי הכנסת יש הוראות טיוחדות על סכומים מסויימים פטורים מטס הכנסה. חוץ מזה אין שום הוראה כיום, וההוראה שהיתה בפקודת מטס הכנסה - שתשלומים הטטלטים למטרת ייצוג פטורים מטס הכנסה - בוטלה. האפשרות היחידה הניתנת כיום זה "הוצאות", ודבר זה נעשה במידה מסויימת. במידה שאפשר לבקש את נציב מטס הכנסה להכיר בסכום מסויימים כ"הוצאות" הדבר ניתן, אבל הייתי מאוד מבקש להימנע מהביטוי "תוספת ייצוג" שהוא פטול היום לפי המצב החוקי הקיים, אלא אם ועדת הכספים תלך בעקבות ועדת הכספים בכנסת הראשונה ותבקש תיקון כזה גם לגבי שרים וגם לגבי שופטים.

הינ"ר י. גורי:

נביא את הענין להכרעה ולהצבעה ביום ב'. אתמול הופיעה בפניי מטלחת של נציבות השופטים, על פי בקשתה, וטסרה לי כיון שאר הדברים שאני לא צריך כרגע למסור לוועדה, דבר אחד שהם בקשו למסור, ואני עושה זאת: שהיתה להם ישיבה של הנציבות הטורחבת שלהם, והנציבות הטורחבת החליטה שאם עד יום ב' ועדת

הכספים לא תטיים סופית בענין הטכורות ואם ההחלטות לא יניחו את דעת השופטים, הם יקראו לאסיפה כללית של השופטים ויציעו להם להתפטר. זה מה שהם בקשו מטני לסגור לחברי הועדה.

אני מוסיף עכשיו מסלי: אינני רוצה ואינני יכול ואינני רשאי - אני, לא כיו"ר הועדה, כחבר הועדה - להיות טושפע מהחלק השני של המיום - שאם ההחלטות לא יניחו את הדעת יציעו לשופטים להתפטר. אינני חושב שהשיקול שלי יכול להיות טושפע מההודעה הזאת; אבל אשר לחלק הראשון של התביעה, שאנחנו ביום ב' לכל המאוחר נסכם סופית - זאת אני מקבל ואני מציע גם לוועדה לקבל. לכן אני קובע שישיבת יום ב' תהיה מוקדשת לענין מטכורת השופטים.

(2) אישור צני טכס ובלו

היו"ר י. גורי: (קורא מכתב שנתקבל בנדון), ביום ב' צריך להביא זאת לכנסת. ברור שאם אין חילוקי דעות בוועדה אנחנו יכולים לסכם זאת טיד. אם לא, נוכל לדון על כך רק ביום א'.

י. גורי: אינני רוצה להיכנס לעצם הענין. יש בין אישורים אלה, אישורים הטקבילים לאותם סוגים של יהב טגן שהסכמתי להם; יש כגון גם טוקים שבקשר ליהב הטגן התנגדתי להם. אני מבקש, בלי דיון, שהיו"ר ישמור לי זכות דעה בפרדת בטליאת הכנסת.

ח. אריאב: היות ולא הייתי כאן, מבקש להשאיר לי זכות דעה בפרדת.

- ה צ ב ע ה: הוחלט לאשר את הצוים הבאים: -
- (א) צו טסי בלו על טבק (טיצוי תעריף) (הוראת טעה), תשט"ז-1956.
 - (ב) צו תעריף הטכס והפטור (טס" 15), תשט"ז-1956.
 - (ג) צו תעריף הטכס והפטור (טס" 15) (תיקון), תשט"ז-1956.
 - (ד) צו בדבר טינויים בטסי בלו על מטקאות מטכרים (טנוי תעריף) (תיקון טס" 3), תשט"ט-1956.

(3) טיסונים לחוס יהב הטגן

מר פוס: יש תיקון בתקנה 7 על ניכויים מטכר של עובד יומי. מתמול הבאנו הטעה שבקבל יהב טגן מאותו טכום שהוא מקבל ליום, העולה על 6 לירות. הגדלנו את הטכום ל-7 לירות. בתקנת-טטנה ה' - העודף יוחזר תוך 60 יום, בתקנת-טטנה א' אנחנו מוטיפים: "באזשים יוני 1956 עד טרץ 1957".

טוכם: הטיקונים נתקבלו

(4) דו"ח כספי של הכנסות והוצאות

ד"ר ארנון: ביום א' נתנו לוועדת הכספים ריכוז של תקציב מטבע חוץ והיום אנחנו נותנים את החוברת כפי שהודפסה בין יום א' והיום. טלבד זאת נפרסם איום את הדו"ח השנתי במטפורים זמניים על הקופה, עד ה-1 באפריל.

ברצוני להוסיף מטה דברי הסבר. בעמוד 2 של הדו"ח הכספי יש ריכוז ההוצאות של השנה. בסך הכל קבלנו השנה 784 מיליון ל"י אבל זה לא כולל הכנסה מקרן המגן. בהוצאה אנחנו רואים שהיה אישור של 433 מיליון ל"י בתקציב הרגיל ואנחנו הוצאנו 429 מיליון ל"י. בהוצאה מופיע גם סכום מהתקציב הרגיל, של 10 מיליון ל"י לרזרבה מיוחדת, אני מודיע לוועדת הכספים, ששר האוצר יבקש את הועדה להעביר 10 מיליון ל"י אלה של הרזרבה המיוחדת, לכיסוי ההוצאות בעד קרן המגן. זו היתה רזרבה של 12,5 מיליון ל"י והבקשה היא להוסיף זאת ככיסוי להוצאות של קרן המגן. היות ובקרן המגן יש גרעון, שר האוצר יבקש מועדת הכספים אישור להעביר זאת להוצאות בקשר עם שעת חירום - לקרן המגן - ובדרך זו התקציב הרגיל יוכל לתמוך בהוצאות קרן המגן בעד 10 מיליון ל"י.

ההוצאות בתקציב הפיתוח, במקום 371 מיליון ל"י היו 346 מיליון ל"י. מה משוייט את המספרים של ההוצאה עם המספרים של ההכנסה, אנחנו רואים שיש לנו בתקציב הרגיל יתרה קופתית של 1,700,000 ל"י, שאנחנו יודעים כבר היום שנצטרך להשתמש בזה לתשלום הפרטי משכורת, שעדיין לא סולטו, ואנחנו חושבים שסכום זה בערך יספיק לנו לתשלומים אלה. בדרך זו אנחנו רואים, שחוץ מהעובדה שאנחנו יכולים להעביר להוצאות בשחון 10 מיליון לירות, יש מיליון במצטוות ובהוצאות בכל החלקים של התקציב הרגיל. בתקציב הפיתוח יש בערך 5 מיליון ל"י שקבלנו יותר ממה שהוצאנו. אנחנו צריכים את 5 מיליון הלירות כדי לבצע את פעולות תקציב הפיתוח. שהן כפי שידוע לחברי הועדה, ניתנות לביצוע תשעה חדשים אחרי ה-1 באפריל - טוה ששה חדשים באישור הגזר ואחרי ששה חדשים באישור ועדת הכספים.

מלבד זאת היו הכנסות מקרן המגן, בסך הכל 19

מיליון לירות. אני מודיע לחברי ועדת הכספים, שזה כולל בערך 13 מיליון ל"י מההכנסה בארץ, במזומנים, ובערך 6 מיליון ל"י מהכנסות מחו"ל, שחברי ועדת הכספים יודעים כי יש מין הסכום בלתי פורמאלי בקשר עם כל מיני נימוקים בחו"ל שאנחנו לא יכולים להגיד, ושנתנו לנו עד סוף טרץ 1956 סכום של בערך 6 מיליון ל"י.

באותו זמן היו 38 מיליון ל"י הוצאות, זה נותן

לנו גרעון - זמני, אני מקווה - בקרן המגן של 19 מיליון ל"י. פה אני חייב להגיד איך עשינו את המימון של 20 מיליון הלירות. קודם כל אם אנחנו מעבירים את הרזרבה המיוחדת של 10 מיליון ל"י, הגרעון יקטן בסכום זה. כמו כן היתה הלואה מיוחדת באופן מיוחד בקשר עם הוצאות במטבע חוץ, של בנק ישראל, של קצת יותר מ-5 מיליון ל"י. דבר זה מנפסע בדף 22.

במבוא בעמוד ב' יש הסבר של העניין הזה: 5,300,000

ל"י שקבלנו כהלואה מיוחדת מבנק ישראל; אז היה עודף של הוצאה על הכנסה, של בערך 5 מיליון ל"י. החזרנו זאת ממקורות אחרים ו-5 מיליון הלירות הנותרות נתנו מימון שהיתרות הזמניות שהיו לנו בתקציב הרגיל ובתקציב הפיתוח. אם רואים את כל התמונה ביחד, רואים שבאופן קופתי כל התקציבים ביחד מצאו את המימון המלא מההכנסה. מלבד 5 מיליון לירות שקבלנו כהלואה מבנק ישראל. בזה גמרנו את העניין ואפשר להגיד שהגרעון הוא 5 מיליון ל"י. זו היתה הלואה בקשר עם תשלומים במטבע חוץ.

אינני רוצה להגיד שבדברים אלה יכולת לתת הסבר

על כל הדו"ח, ואני מבין שד"ר גאטן יוכל לתת את כל ההסברים לוועדה. אוסיף רק עוד שני דברים. נתנו להשוואה מלאה בין המספרים בקשר עם בנק ישראל והמספרים כמו שהם מופיעים בבנק ישראל, אני רוצה רק להוסיף, שמה שלא קבלנו בהכנסה בתקציב הפיתוח זה 22 מיליון לירות - 10 מיליון ל"י עודפי תוצרת חקלאית מארצות הברית וסכום מיני סעיפים אחרים עוד 12 מיליון לירות שעדיין לא קבלנו, אבל באוסדן לשנה הזאת לא לקחנו בחשבון את הסכומים האלה שנקבל אותם באפריל-מאי-יוני ושנקבל אותם נוסף על האוסדן בשנה הזאת; כך שאנחנו יכולים לבצע את התקציב המלא בלי שאנחנו צריכים לקחת מהאוסדנים שלנו לשנה הזאת.

הינו"ר י. גורי: בוועדת המשנה עורר ח"כ בדר שאלת הדיון במשכורת

השופטים, והפרסומים על הדיונים, האמת היא שאינני יכול כיו"ר הועדה לומר שאני גורע על הפרסום. אינני נוטל לעצמי רשות כזאת, אבל מה שאני יכול לומר - שזה כהחלט מחפ"א את המטרה העומדת

בפני ועדת הכספים, עומד בניגוד לכל הנידון מבחינת התפקיד
שהוטל על הועדה ואני חושב שחובתם של חברי הועדה להימנע
מפרסום הדיונים עד שהועדה תסכם.

אני מבצע מטעמי כולל, וייתר מטעמיה.

בצורה זו היא מתקבלת בודאי בטהרה.

י. גורי:
